

Remissvar: Tydligare regler för små avloppsanläggningar, Dnr M2016/02191/Nm

Vi på Utvecklingscentrum för Vatten tackar för att vi tillåts komma med synpunkter på författningsförslaget. I stort är utvecklingscentrum för vatten positiva till författningsförslaget. Vi tror att förslaget leder till önskade förbättringar men vi har en del synpunkter som vi redogör för nedan.

UCV tycker att förbudet mot utsläpp av avloppsvatten i utpekade känsliga områden enligt 12 a §, mot bakgrund av insikten(1) att en stor andel anläggningar fungerar mycket bristfälligt, kan vara ett bra sätt att säkerställa funktionen för små avloppsanläggningar. Vi tror däremot att reningsverk som betjänar ett större antal fastigheter i många lägen är den bästa avloppslösningen, och tycker därför att sådana anläggningar bör undantas förbudet mot utsläpp till ytvatten där smittspridningsrisken är låg. Vi motiverar detta med att ett större antal brukare ger anläggningen en ökad robusthet och ett jämnare flöde av avloppsvatten samt att anläggningar av denna storlek avkrävs en ökad kontroll enligt Y §. Eventuellt bör krav ställas på tätare serviceintervall, t.ex. kvartalsvis, för att säkerställa kontinuerlig funktion. Detta kan också försvaras ekonomiskt p.g.a. anläggningens storlek. Lämplig storlek för gränsdragning skulle kunna vara anläggningar dimensionerade för >25 pe, eller >50 pe som redan används som gräns i Y §.

Vi tycker att skrivelsen i motivet till 12 § angående omhändertagande av avfallet från torrtoaletter bör förtydligas. Omhändertagande på godtagbart sätt är inte tillräckligt tydligt. Här bör tillstånd för eget omhändertagande drastiskt begränsas jämfört med nuvarande beviljande. I områden känsliga för övergödning finns det mycket sällan avsättning för den näringsrika latrinfraktionen, och en stor andel befintliga latrinkomposter bidrar sannolikt till övergödning i nästan samma utsträckning som slamavskiljare utan efterföljande rening skulle göra. Tillstånd för eget omhändertagande av latrin bör tilldelas mycket mer restriktivt än vad som görs idag i många kommuner, och vi på UCV tycker att detta är ett ypperligt tillfälle att trycka på det.

UCV tycker att ett certifieringskrav på anläggare enligt 15 § är klokt och sannolikt reducerar antalet bristfälliga installationer.

UCV tycker att kravet på vertikalt säkerhetsavstånd i en infiltrerande del är överdrivet och olyckligt. I nuläget kräver man oftast 1,0 meter mellan spridarrör och högsta förväntade grundvatten eller berg. Att istället kräva ett avstånd på 1,0 meter från infiltrerande del (vi förutsätter att man menar motsvarande schaktbotten) kan innebära att anläggare väljer att schakta ur mindre och endast lägga ett tunnare lager markbäddsand under spridarrören vilket skulle leda till en försämring jämfört med prefabricerade moduler som optimerar syresättningen av bädden.

Syftet med kravet är sannolikt att man vill begränsa smittorisken. Då bör krav ställas på smittämnen istället för säkerhetsavstånd. Ett tydligare och mer välriktat krav kan t.ex. vara

att bakterieförekomsten inte får överskrida badvattenkvalité i nivå med högsta förväntade grundvatten eller berg. Detta krav skulle också vara teknikdrivande.

UCV tycker att 16 c § är viktig, att 4. är särskilt viktig och tidigare har saknats.

UCV tycker att det sänkta reduktionskrav som föreslås i 16 e § är rimligt och försvarbart. Samlad och ny kunskap tyder på att fosforfastläggning i mark är så pass god att det nya gränsvärdet bör vara tillräckligt. Det nya gränsvärdet medger anläggande av markbäddar utan ytterligare fosforreduktion i form av fällningskemikalie eller kalksäck. Här har resonemangen tidigare skiljt sig åt mellan kommuner och vissa har krävt ytterligare fosforrening utöver markbädd, andra inte. Det nya gränsvärdet medger också att markbaserad rening inte behöver bytas ut av fosforreduktionskrav, vilket redan innan varit praxis i de flesta kommuner trots att mycket tyder på att markbaserad rening inte uppfyller 70 % fosforreduktion efter ca 5-15 års bruk. Vår inställning är att detta förslag är samhällsekonomiskt fördelaktigt utan att nämnvärt öka belastningen på känsliga recipienter.

Vi är väldigt positiva till ökad kontroll av små avloppsanläggningar, vi tror att X § leder till ökad produktspecifik insikt gällande robusthet och reningskapacitet och att kontrollerna leder till produktutveckling där det behövs. Vi tror att Y § är ett bra sätt att ha en löpande kontroll på anläggningars status.

Vi har dock svårt att se varför äldre anläggningar enligt § Övergångsbestämmelser 2. ska undantas Y §, behovet av löpande kontroller bör vara minst lika stort för dessa anläggningar. Vår inställning är att äldre anläggningar också bör kontrolleras enligt Y §.

1) Beskrivs i förordets problembeskrivning